

Schotersingel 67 D

De Nieuwpoort

Feitelijk staat hier een blokje huizen. Dat komt ook in de huisnummers tot uiting: namelijk 67, 67A, 67B, 67C en 67D. De herenhuizen, ontworpen in oudhollandse stijl door architect G. Meppelink, dateren uit 1906.

De Schotersingel was een onderdeel van de 19de-eeuwse stadsuitbreiding van Haarlem. Nadat het aan de andere kant van het water gelegen vroegere verdedigingswerk uit het eind van de 17de eeuw, het Statenbolwerk, zijn functie had verloren, werd dit tezamen met het Prinsenbolwerk gesloopt. De Haarlemse tuin- en landschapsarchitect Jan David Zocher junior ontwierp hier vervolgens begin 19de eeuw een landschappelijke parkaanleg. Later werd op de naastliggende gronden begonnen met de bouw van villa's en herenhuizen. Hiermee ontstond stukje bij beetje een nieuwe wijk met een min of meer deftig karakter. Het beschreven setje aan de Schotersingel 67 werd genoemd naar de Nieuwpoort, één van de vroegere stadspoorten van Haarlem, welke hier niet ver vandaag was. De Nieuwpoort, ook wel Kennemerpoort genoemd, werd door middel van een gevelsteen met reliëf afgebeeld.

De Nieuwpoort werd als noordelijke toegang tot Haarlem gebouwd in 1677. Eigenlijk toen al overbodig want het geschut van die tijd was al zo sterk en verdragend geworden dat de poort geen partij meer was. Eigenlijk was de poort vooral statusverhogend voor de stad. In feite een pronkstuk waarmee Haarlem liet zien dat zij zich dat kon veroorloven. De uitstraling en de architectuur waren belangrijk. Vooral aan de stadskant bevond zich een toegang met veel beeldhouwwerk van Abraham Snellaert. Gelukkig is dit bij de sloop in 1866 voor een deel bewaard gebleven en nog steeds te bewonderen. De enorme driehoekige bekroning van de poort is te zien aan de Wilhelminastraat 43 – 45 in de gevel van de voormalige gemeenteschool voor jongens.

De Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (SGVH) houdt zich bezig met het behoud van onder andere gevelstenen. De SGVH ziet al enige jaren met zorg dat de gevelsteen "De Nieuwpoort" in kwaliteit terugloopt. Weersomstandigheden met hitte, kou en nattigheid tasten de steen aan. Zonder bescherming kan dit heel hard gaan. De foto rechtsboven is van 2003 toen de steen duidelijk te lezen was. De foto daaronder is van 2012. Het verschil is duidelijk te zien. Inmiddels is de kwaliteit verder teruggelopen.

Bron: Archief Geveltekens SGVH (drs C.J.B.P. Frank & drs J.H.J. van Hest).